

FACENDA PÚBLICA. 3º ADE 2009/2010

I. DATOS XERAIS DA MATERIA

a) Nome oficial.	Facenda Pública
b) Titulación.	ADE
c) Créditos	6 (Teóricos 3; Prácticos 3)
d) Curso.	Terceiro
e) Código da materia.	611211307
f) Tipo.	Obrigatoria
g) Impartición.	Segundo Cuatrimestre
h) Departamento/s responsable/s.	Economía aplicada I
i) Profesor/a coordinador/responsable da docencia	

Información por grupo (A;B)

1) Nome e apelidos do profesor/a que impartirá docencia

Berta Rivera Castiñeira, Mª Cruz Suárez Mallo

2) Lugar e horario de titorías

Berta Rivera Castiñeira

Facultade de Económicas. Despacho 302

Lunes: 10 a 13 horas.

Miércoles: 10 a 12 horas.

Viernes: 9 a 10 horas.

Mª Cruz Suárez Mallo.

Facultade de Económicas. Despacho 304

Martes: 12 a 14 horas, 16 a 17 horas.

Xoves: 11.30 a 14.30

3) E-mail

Berta Rivera Castiñeira: berta@udc.es

Mª Cruz Suárez Mallo : jamcpa@udc.es

4) Universidade Virtual

Si.

5) Lingua na que se impartirá a docencia

Castelán

II. OBXECTIVOS DA MATERIA

Nesta materia faise unha introdución ao coñecemento actual dos temas económicos do Sector Público. O obxectivo é que o estudante comprenda as razóns da intervención do goberno na economía, o alcance da devandita intervención, e a resposta dos axentes privados ás accións de goberno. O programa elaborouse seguindo unha dobre formulación, por un lado, unha análise xeral do comportamento económico do Sector Público e, por outro lado, unha análise específica para o caso español, polo que son numerosas as referencias que se fan no programa á nosa realidade.

III. METODOLOXÍA

O método de ensino é unha combinación das explicacións en clase polo profesor, que se acompañará de prácticas que faciliten a comprensión da materia.

IV. AVALIACIÓN.

A avaliación lévase a cabo mediante a realización dun exame, que constará de dúas partes: a primeira delas consistirá nun test e a segunda constará dunha serie de preguntas que poderán ser tanto teóricas como prácticas, onde se pedirá ao alumno unha resposta concreta e concisa nun espazo limitado. A cualificación final será o resultado da valoración conxunta de ambas as dúas partes, sendo necesario para superar o exame alcanzar un mínimo de puntuación (2,5 puntos) en cada unha das dúas partes das que consta o exame. Na corrección das preguntas da segunda parte do exame, terase en conta a concordancia co que se pregunta, o rigor conceptual, a claridade na redacción, a precisión léxica e a capacidade de relación.

V. TEMAS OU BLOQUES DE CONTIDOS

I. FUNDAMENTOS E FUNCIÓNS DA FACENDA PÚBLICA

Tema 1. Introducción á Facenda Pública.

- 1.1. O estudo da teoría da Facenda Pública.
- 1.2. O Sector Público: actividades, axente e medición.
- 1.3. O Presuposto do Sector Público: concepto, ciclo presupostario e indicadores política presupostaria.

Tema 2. Xustificación da intervención pública na economía.

- 2.1. Eficiencia económica e mercados competitivos.
- 2.2. Principais instrumentos de intervención pública.
- 2.3. Intervención pública e eficiencia económica: fallos de mercado.
- 2.4. Xustiza económica e redistribución.

Tema 3. Elección colectiva e comportamento do Sector Público.

- 3.1. O problema da elección colectiva.
- 3.2. Regras de votación: votación maioritaria, democracia representativa.
- 3.3. Modelos de comportamento do sector público.
- 3.4. Os fallos da provisión pública.

Tema 4. Federalismo fiscal.

- 4.1. Xustificación económica da descentralización.
- 4.2. O número de niveis de goberno e a división de responsabilidades.
- 4.3. Financiamento dos gobernos descentralizados.

II. GASTO PÚBLICO E POLÍTICAS DE GASTO.

Tema 5. Gasto público.

- 5.1. Causas do crecemento do gasto público.
- 5.2. Gasto público e eficiencia.
- 5.3. Incidencia e efectos redistributivos do gasto público.

Tema 6. O gasto público no Estado de Benestar.

- 6.1. Gastos sociais.
- 6.2. Prestacións económicas.

III. TEORÍA DA IMPOSICIÓN.

Tema 7. Ingresos públicos.

- 7.1. Clasificación dos ingresos públicos.
- 7.2. O imposto: definición, estrutura e tipoloxía.
- 7.3. Principios impositivos.

Tema 8. Efectos económicos da imposición.

- 8.1. Incidencia impositiva: equilibrio parcial e equilibrio xeral.
- 8.2. Distorsións impositivas e exceso de gravame.
- 8.3. Custos de administración e custos de cumprimento.

IV. SISTEMA IMPOSITIVO.

Tema 9. O imposto sobre a renda persoal.

- 9.1. O imposto sobre a renda persoal: características xerais.
- 9.2. A elección da unidade contribuínte.
- 9.3. Progresividade do imposto sobre a renda.
- 9.4. A inflación e o imposto sobre a renda.
- 9.5. Propostas alternativas á imposición persoal.

Tema 10. O imposto sobre sociedades.

- 10.1. Xustificación e estrutura do imposto sobre sociedades.
- 10.2. O imposto de sociedades e a política de dividendos.
- 10.3. A estrutura financeira da empresa e o imposto de sociedades.
- 10.4. O imposto de sociedades e a inflación.

Tema 11. Impostos sobre a propiedade e a riqueza.

- 11.1. O imposto sobre o patrimonio.
- 11.2. O impostos sobre sucesións e doazóns.
- 11.3. O imposto sobre transmisións patrimoniais onerosas.
- 11.4. O imposto sobre a propiedade.

Tema 12. Impostos sobre o consumo. O IVE.

- 12.1. Vantaxes e inconvenientes da imposición directa sobre o consumo.
- 12.2. Impostos sobre consumos específicos.
- 12.3. Impostos xerais sobre o consumo.
- 12.4. O Imposto sobre o Valor Engadido.
- 12.5. Características do IVE europeo.

VI. RECOMENDACIÓNS

Ao ser unha materia de introdución á Facenda Pública, vanse formular todos os conceptos fundamentais nesta materia, polo que os requisitos previos son coñecementos básicos da análise económica, fundamentalmente da análise microeconómica.

VII. FONTES DE INFORMACIÓN.

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA:

ALBI, E.; GONZÁLEZ - PÁRAMO, J.M e ZUBIRI, I. (2009): *Economía Pública I e II*, Ariel, Barcelona.

ALVAREZ, F.; CORONA, J.; DÍAZ, A (2007): *Economía Pública. Una introducción*. Ariel, Barcelona.

COSTA, M.; DURÁN, J.; ESPASA, M.; ESTELLER, A.; AMORA, A. (2005): *Teoría básica de los impuestos un enfoque económico*, Thomson- Civitas, Madrid.

ROSEN, H.S. (2007): *Hacienda Pública*. McGraw Hill, Madrid.